

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

de AAMBINDER

Een smakelijke voorproef [p.9]

Gereformeerde Gemeente Terneuzen

14/12/2017
jaargang 96

nr **11**

Nadat er in 1848 in Terneuzen een kerkelijke gemeente is ontstaan, worden de kerkdiensten aanvankelijk in enkele woningen gehouden. Vanaf 1866 kerkt men echter in de Vlooswijkstraat. In 1953 gaat het grootste deel van de gemeente over naar de Gereformeerde Gemeenten in Nederland en komen de overgebleven 'synodalen' vanaf 31 januari 1954 als

afdeling van Axel in 'Pro Rege', het jeugdgebouw van de Gereformeerde Kerk, bijeen. Op 9 april 1957 volgt de instituering tot zelfstandige gemeente en drie jaar later betreft men een nieuw kerkgebouw aan de Frans Halslaan. In 1994 wordt de huidige kerkzaal (met 460 zitplaatsen) in gebruik genomen. Momenteel is de gemeente vacant. Het aantal leden en doopleden bedraagt 473.

Wat Christus Zelf zegt over Zijn komst

Het gaat in dit korte tekstwoord om drie zaken: **Wie gekomen is (10a), waartoe Hij gekomen is (10b) en voor wie Hij gekomen is (10c). Daarmee is de kern van het Kerstgeschiedenis door Hem Zelf onder woorden gebracht. En zullen we op weg naar de Kerstdagen, bij alle drukte, ons daartoe maar beperken? Dáár gaat het alleen maar om!**

Want de Zoon des mensen is gekomen, om te zoeken en zalig te maken, wat verloren was.

Lukas 19:10

Op Zijn laatste reis van de Jordaan naar Jeruzalem gaat Hij door Jericho (1), de stad die onder de vloek lag en eigenlijk niet meer opgebouwd had mogen worden. Daar is Hij in huis bij iemand die verloren was in zonden en misdaden. Zachéüs had immers zijn hart en ziel verpand aan de zonde, de aarde en de wereld. Niet beseffend dat het de laatste keer was dat Jezus langskwam.

Wat we ook van deze zondaar kunnen zeggen, dit weten we zeker, in onze tekst staat duidelijk dat hij 'verloren was'. Daarmee is alles diep triest gezegd. Een mens die niet naar God roept en niets aan Jezus vraagt. Die deze Gezegende des Vaders gewoon voorbij had laten gaan (4b), zonder om redding te roepen. Als de Redder Zelf niet was blijven stilstaan onder die boom, als Hij niet naar boven gekeken had naar wie daar verborgen zat in die boom; als Hij niet als eerste krachtadig geroepen en gesproken had, dan... was het voor eeuwig en naar recht verloren geweest. Daar was zijn leven naar geweest. Dat had hij verdiend.

Eenzijdig Godswerk

Over het eenzijdige Godswerk gesproken. Want dat is en blijft nu het grote wonder, dat 'de Zoon des mensen is gekomen'. Hij, de Zoon van die ene mens, Maria. Hij, de eeuwige Zoon van God, Die tegelijk mens is zoals God het bedoelde: zonder enige zonde, oprecht van hart en wandel. Hij zegt van Zichzelf: Ik ben gekomen

naar deze door de zonde vervloekte aarde, gekomen naar Mijn vaderland, gekomen naar de vloekstad, gekomen naar dit verloren Adamskind onder het vloekvonnis. Bij zo één is Hij vrijwillig in huis gekomen, om er te blijven (5), met Zijn Godheid, majesteit, genade en Geest. Terwijl men Hem buiten verdacht houdt (7): 'Kijk eens, zeg me wie je vrienden zijn, dan zal ik zeggen wie jij bent...'. Ontevreden verdenkt men Zijn persoon en werk. 'Moet je daar zien zitten: Jezus bij de (grote!) zondaren. Hoe bestaat het', zo denken de vleselijke kinderen van Abraham.

Daarom is nu de tijd gekomen dat Hij nog eens duidelijk zegt Wie Hij is en wat het doel van Zijn komst naar deze wereld is. Maar ook: wie nu de ware, nieuwgeboren kinderen van Abraham (9) zijn en wie niet. Door Zijn komst en Zijn werk in het hart en huis van Zachéüs wordt er zaligheid gewerkt, redding door een totaal verlorene ervaren. Redding van zijn ziel, die in de vruchten van zijn leven openbaar komt: oprechtheid voor God en mensen, eerlijkheid tot op de cent (8). Wáár gemaakt door de gekomen Zoon des mensen.

Zonde is hoorbaar zonde geworden. Zonde is schuld geworden, dat mag en moet iedereen weten. Daarom staat hij op (8a) om dit te belijden voor iedereen, die het maar horen wil. Die mee aanzaten en die buiten stonden te wijzen en te verwijten: 'een zondige man, ja, dat ben ik'. Maar nu het grote verschil: jullie zijn alleen maar bekend met de buitenkant van mijn leven en dat is heel erg. Maar Hij hier, de Zoon des mensen, weet dat het nog veel en veel erger is. Hopeloos verloren was ik! Daarom verkondigt de Hartenkenner nu (10) in het kort Zijn Kerstboodschap: Mijn komst naar de aarde en heel Mijn leven staat in het teken van twee zaken: zoeken en zalig maken. Nee, deze zondige man heeft God niet gezocht, nog minder de Christus. Deze materialist heeft alleen maar de zonde gezocht en zijn ondergang uitgewerkt. Deze zondaar was buiten Jezus totaal verloren. 'Maar Ik was de Eerste in zijn leven. Hij zocht Mij niet, maar Ik

ds. G.J. van Aalst,
Klaaswaal

In dit nummer

4 Advent in de
Heidelberger [2]

8 De taal der
bevinding [26]

20 Godsgemis en
Christusgemis

- 2** Wat Christus Zelf zegt over
Zijn komst
- 3** Onderwijs van vader Smytegelt [49]
- 5** Commentaar: Tolerantie of
intolerantie?
- 6** De Christinnereis [6]
- 7** Dat wil zeggen
- 9** Een smakelijke voorproef
- 10** Jeugdtribiek
- 11** Boekennieuws
- 12** Kerknieuws
- 13** Berichten
- 14** Kerkdiensten

Onderwijs van vader Smytegelt [49]

Over de houding in het gebed

zocht hém. Daar ligt alleen maar de oorzaak van zijn zaligheid, zijn eeuwig behoud. Ik ben gekomen vanuit het soeverein welbehagen des Vaders. Niet alleen naar anderen, maar ook naar hem. Ik ben gekomen in opzoekende zondaarsliefde om bij zo één stil te staan - terwijl hij zo hoog in de boom zat - en stil te zetten. Ik ben gekomen om te zoeken!

Ziet u Zijn zoekende blik, daar in de drukke straten van Jericho? Die zoekende blik van de Zoon des mensen is nog precies dezelfde, wanneer Hij in het gewaad van Zijn Woord langskomt. Die zoekende ogen van Jezus kijken zorgvuldig rond onder de dienst der verzoening. Die ogen zoeken het totaal verlorene. Die zoeken niet iets, maar iemand, zo heel persoonlijk. Zo'n hopeloos geval, zo muurvast in de zonden en de werelddienst, in geld en goed. Lees de tekst nog eens goed. Die begint met 'want...! Hij wil wat uitleggen, de reden van Zijn komst verklaren. Iedereen die het maar horen wil, vriend en vijand, hier binnen in het tollenaarshuis en daar buiten staand: 'Mijn komst en heel Mijn leven is zoeken degenen die nooit naar God zochten; en zalig maken die reddeloos verloren zijn.'

De kern van Kerst

Dat is nu de kern van Kerst. En daar wordt nu door ons - ook in de kerk - helaas zoveel omheen gemaakt, om af te leiden van deze kern. Dat bevestigt alleen maar ons aller diepe verlorenheid. Maar nu Jezus' bereidheid om tóch te komen. Zijn voeten, die liepen over deze vervloekte aarde, worden straks vastgespijkerd aan het vloekhout. Zijn ogen die rondzien, zullen straks met tranen vervuld zijn. Zijn handen die zich nu naar hopeloze zondaren uitstrekken, zullen straks vastgespijkerd worden. Blijven deze woorden haken: zoeken en zalig maken? Want zo is Hij, zo werkt Hij! Want zalig maken heeft de Redder wat gekost! Heeft Hem werkelijk alles gekost. Maar dat was en... is nu het doel van Zijn leven. Nog steeds Zijn opdracht en vermaak. Dit is de Kerstboodschap in het kort.

ds. B. Smytegelt
Uit: "Maandagse
Catechisatiën"

Vr. Wat drukt dat uit, zo op de aarde te kruipen?

Antw. De alleruiterste droefheid in ongelegenheid. Wij vinden het in Mozes, Ex. 34:8: 'Mozes nu haastte en neigde het hoofd ter aarde en boog zich', en vs. 28: 'En hij was aldaar met de Heere veertig dagen en veertig nachten, hij at geen brood en dronk geen water'. Wij zien het ook in de Heere Jezus, Die op de aarde lag met sterke roepingen en tranen. Het geestelijk leven gaat zo gemakkelijk niet toe, maar het is evenwel al zeer zoet indien dit gebeurt. Dit is echter de gewone gestalte niet; dit gebeurt zelden.

Vr. Welk is de vierde gestalte in het bidden?

Antw. Te staan, Gen. 18:22: 'Maar Abraham bleef staande voor het aangezicht des Heeren', en Luk. 18:13: 'En de tollenaar van verre staande, wilde ook zelf de ogen niet opheffen naar de hemel!'

Vr. Wat is staan voor een gestalte?

Antw. 1e. Het is de gestalte van een knecht voor zijn heer, die de ogen geslagen heeft op de handen van zijn heer. 'Zo doe ik ook', zeggen ze, 'mijn ogen zijn op U geslagen'.

2e. Het drukt dikwijls vaardigheid uit, dat men vaardig staat tot het bevel.

3e. Het drukt uit onze eerbied. Het is als bij de engelen, die staan ook bereid tot datgene waartoe de Heere hen zenden zal. Zij luisteren, zij vernemen, wat de Heere spreken zal.

Vr. Nu wordt ook onderzocht het zitten, of er wel zijn die zittende gebeden hebben en of wij dat wel mogen navolgen?

Antw. De Godgeleerden hebben er vijf gevonden, van wie zij denken dat ze al zittende gebeden hebben. Eerst Mozes, in Ex. 17:4-11, als daar dat schrikkelijke voorval was van de Amalekieten, toen de kinderen Israëls daartegen streden. Mozes bad eerst staande, maar hij werd vermoeid. Zijn kracht was geen staal, noch zijn vlees steen en toen kwamen ze en ondersteunden zijn handen. Daarvan lezen we in vers 12: 'Doch Mozes' handen werden zwaar, daarom namen zij een steen, en legden die onder hem, dat hij daarop zat'.

2e. Hanna aanbad de Heere ook zittende, gelijk wij lezen in 1 Sam. 1:12, 13.

3e. In 1 Kon. 19:4 lezen wij van Ella: 'En zat onder een jeneverboom en bad dat zijn ziel stierf'.

4e. Neh. 1:4: 'En het geschiedde, als ik deze woorden hoorde, zo zat ik neder en weende en bedreef rouw enige dagen, en ik was vastende en biddende voor het aangezicht van de God van de hemel'.

5e. Matth. 14:19: 'En Hij beval de scharen neder te zitten op het gras, en nam de vijf broden en de twee vissen, en opwaarts ziende naar de hemel, zegende dezelve'.

Als wij alle vijf deze voorvallen nauwkeurig onderzoeken, dan zeggen de Godgeleerden dat wij er geen vrijheid door hebben om ze na te volgen.

(wordt vervolgd)

Advent in de Heidelbergse [2]

Vraag 16: Waarom moet Hij een waarachtig en rechtvaardig mens zijn?

Antwoord: Omdat de rechtvaardigheid Gods vorderde dat de menselijke natuur, die gezondigd had, voor de zonde betaalde; en dat een mens, zelf zondaar zijnde, niet kon voor anderen betalen.

Vraag 17: Waarom moet Hij tegelijk waarachtig God zijn?

Opdat Hij, uit kracht zijner Godheid, den last van den toorn Gods, aan zijn mensheid zou kunnen dragen, en ons de gerechtigheid en het leven zou kunnen verwerven en wedergeven.

Wat is het toch een Godswonder als een vijandig en dood menskind door 's HEEREN Geest en Woord in het hart geraakt, gaat kernen om bekering en om genade.

ds. W.J. Karels,
Hardinxveld-
Giessendam

De bron van dit werk is het eeuwig welbehagen des Vaders. Dat dit zaligmakend is, kan zo iemand totaal niet bezien. Juist niet. Was het maar wáár werk! Wat wordt er gezocht, getobd, geschreid in het verborgene om waarheid in het binnenste. Hoe krijgen ze kennis aan de Middelaar? Hoe moet dat toch? Ze weten van Hem met hun verstand. Ze horen dat Hij gepredikt wordt en in het Evangelie aangeboden wordt. Zeker. Maar Wie is Hij toch? En: is Hij voor Mij?

Wat is Hij een verborgen Persoon! Lezer, jong en oud: mogen wij hier iets van kennen? Van dit adventsverlangen en van de zielevraag: 'Wie is Hij opdat ik Hem kennen moge?' Dit uitzien en smeken en verwachten zal niet beschaamd worden. Hun Heilzoon zal gaan dagen.

Hoe helder en treffend tekent de Heidelbergse Catechismus de gang en de weg naar de Middelaar. Hoe duidelijk wordt in Zondag 2 gewezen op de kenbron van

onze ellende in het licht van Gods Wet. Bedorven vruchten. Hoe wordt gewezen op ons bedorven bestaan en onze diepe val in Zondag 3. Een bedorven boom. Hoe onmisbaar en duidelijk komen aan de orde in Zondag 4 en 5 de worstelingen met Gods recht, maar ook het buigen daaronder. O, hoe onmisbaar is dit plaatsmakend werk voor de Middelaar. En dan in Zondag 6 de vereisten van de Middelaar: God en Mens. Waarachtig en rechtvaardig Mens. En waarachtig God.

Er moet immers betaald worden? Zie vraag 14. Zie ook antwoord 16. Tot tweemaal toe lezen we het woord 'betalen'. Als dat doorleefd gaat worden, houdt het praten op. Dan houdt ook op het bij elkaar zoeken van allerlei zaken die gebeurd zijn. Die bemoeienissen en vertroosting en verruiming liggen er wel. Geen leed zal dit ooit uit hun geheugen wissen. Ook toen ze eens buiten zichzelf mochten zien dat het wonder van zalig worden in een Ander

ligt, buiten hen, dat dat bij God vandaan nog mogelijk was. Zeker!
Maar als de rechtvaardigheid Gods gaat drukken? Daar lezen we toch over in antwoord 16? Dan moet er betaald worden. En als vervolgens iets van de last van de toorn Gods verstaan gaat worden, (antwoord 17), door inwendig onderwijs en ontdekking van de Heilige Geest, ach, wie zal dan bestaan? Wie kan dan zalig worden? Dan worden ze zo ongelukkig en onbekeerd en arm. Dan komen ze overal buiten te staan. En konden ze dan maar geloven, of bukken, schreien of zich verfoeien. Niets. Niets. Zo hard als een steen en zo vijandig. Hoe moet het dan? Maar nu het onuitsprekelijke wonder. Diepte van wijsheid en kennis Gods. Onnaspeurlijk. Nu heeft God al in de eeuwigheid voor een Middelaar gezorgd: Zijn eigen enige lieve Schootzoon, in de volheid des tijds Mens geworden. Waarachtig Mens. Zonder zonde. En, hoe is het mogelijk, tegelijk in één Persoon waarachtig God, om in de menselijke natuur de ontzaglijke straf te voldoen, te sterven en de gehoorzaamheid der wet te volbrengen. Om te betalen met Zijn dierbaar bloed en de last van de toorn Gods te dóórdragen. Hij kwam er door! Waartoe Zijn Goddelijke natuur deze Middelaar ondersteunde, anders zou Hij bezwaken zijn. En deze Goddelijke natuur heeft een eeuwige gerechtigheid aan Zijn verdienste toegebracht. Eeuwig geldend. Maar ook een Middelaar om die verworven weldaden weder te geven. In onze val raakten we immers God en het leven kwijt? Beleefden we dat ooit bevindelijk? En omdat er een Godsdaad en Goddelijke kracht nodig zijn om aan de uitverkoren zondaar de weldaden die verdiend zijn ook te schenken en toe te passen. Daarom is de Middelaar óók God. Die toepassing geschiedt door Zijn Geest en Woord. Eeuwig leven. En gerechtigheid. Wat een parels. En dan die Middelaar Zelf: Wat een Parel! Werd Hij ons ooit noodzakelijk, dierbaar en gepast? Werd Hij ons ooit geopenbaard? In de weg van het recht? Werd Hij ons ooit geschonken? Dat ook! In de weg van sterven? Zijn we ooit, zoals Paulus schrijft (Rom. 6:5) één plant gemaakt met Zijn dood? Zo, en in geen andere weg zullen we het ook zijn in de gelijkmaking Zijner opstanding. Het Goddelijk recht dat Hem deed sterven, doet Zijn Kerk het leven erven. 'Zo doe Hij ook aan mij...!' Dat dit ons uitzien moge zijn in deze adventsweken.

Dit is het tweede deel in een driedelige serie over Advent in de zondagen 5 en 6 van de Heidelbergse Catechismus.

Tolerantie of intolerantie?

ds. W. Silfhout,
Capelle aan den
IJssel

De charismatische gemeenschap Christian Revival Church (CRC) huurde 's zondags ruimte van de gemeentelijke Stichting Oosterkerk in Amsterdam. Omdat deze kerk volgens de Socialistische Partij (SP) zeer intolerant zou zijn tegenover homoseksuelen en transgenders, heeft de stichting onmiddellijk de huur opgezegd. Wat is hier eigenlijk aan de hand?

De Stichting Oosterkerk beheert het kerkgebouw dat in 1963 door de hervormde gemeente gesloten werd en in 1969 in handen kwam van de gemeente Amsterdam. De stichting heeft laten weten dat er bij het sluiten van de overeenkomst is gesteld dat de Oosterkerk geen plaats kan zijn voor exclusiviteit, fundamentalisme, extremisme of activisme. 'Zouden wij geweten hebben dat de CRC homovijandig is, dan zouden wij ze niet in de Oosterkerk hebben ontvangen'. De SP in de Amsterdamse gemeenteraad stelde dat de CRC zeer intolerant is tegenover homoseksuelen en transgenders. Dit wordt kennelijk ontleend aan wat mr. B. Bouter in het RD van 29 november citeert van de website van CRC: 'Met betrekking tot seksueel gedrag, geloven we in heteroseksuele relaties tussen een natuurlijke man en een natuurlijke vrouw binnen de grenzen van een wettig huwelijk. Het naleven van dit verklaarde principe van seksueel gedrag is een inherente vereiste voor lidmaatschap CRC'.

Nieuw tolerantiebegrip

Nu gaat het in dit commentaar niet over

homoseksualiteit of transgenders, maar om de gedachte die er steekt achter het opzeggen van het huurcontract door de Stichting Oosterkerk. Ook niet om de juridische vraag of het huurcontract zonder enige vorm van proces zomaar kon worden opgezegd. Daar moeten juristen zich maar over buigen, in het bijzonder over de vraag of de Algemene Wet Gelijke Behandeling in dit geval niet in het voordeel van de CRC moet worden uitgelegd.

Dr. B.J. Spruyt (RD, 5 januari 2015) heeft betoogd dat er tegenwoordig sprake is van een nieuw concept van tolerantie. Dat concept is volgens hem gebaseerd op relativisme en onverschilligheid. Ik trek daaruit de conclusie dat het dan de aanhangers van dit concept onverschillig zou moeten zijn welke opvattingen een organisatie aanhangt, of het nu een kerk is of een vereniging, of welke maatschappelijke organisatie dan ook. In die visie moet er plaats zijn voor alle godsdiensten. Maar het merkwaardige is juist dat vooral het christendom wordt beschouwd als een bedreiging voor de rechtsstaat. Dat blijkt ook in het geval van de Oosterkerk in Amsterdam. Het zou de overheid onverschillig

moeten laten welke opvattingen de CRC aanhangt, zolang ze niet in strijd komen met de openbare orde en veiligheid.

Intolerantie

Daar wringt echter de schoen. Je kunt toch niet volhouden dat de opvatting over seksualiteit en huwelijk van de CRC in strijd is met de openbare orde en veiligheid. Maar in dat nieuwe concept van tolerantie blijkt de intolerantie van de relativisten. In hun absolute relativisme proberen zij juist hún opvattingen als alleen juist aan anderen op te leggen. Als dat moet met dwangmiddelen van de overheid. In dit geval met het opzeggen van het huurcontract. In andere gevallen met het intrekken van subsidie. In de toekomst wellicht met een verbod. Kerken genieten nu nog een zekere bescherming. Geloofsopvattingen worden in de regel door de rechter niet getoetst. Naarmate genoemde visie op tolerantie meer en meer gemeengoed wordt, valt te vrezen dat de op grond van Gods Woord gehuldigde opvatting over homoseksualiteit binnen de kerk steeds meer als intolerant wordt aangevallen.

Verschuivende panelen

Dat zal zeker het geval zijn als die opvattingen ook binnen de kerk gaan schuiven. Denk in dit verband aan de discussie in de Protestantse Kerk in Nederland over de vraag of de zegening van homorelaties kerkordelijk gelijkgeschakeld moet worden met de zegening van een huwelijk. Die discussie voltrekt zich niet alleen in ons land, maar ook bijvoorbeeld in de Evangelische Landskerk in Württemberg. Een groot aantal (324) predikanten, vicarissen en theologiestudenten hebben verklaard geen homoseksuele kerkleden te willen zegenen of trouwen, maar ook daar verschuiven de panelen, evenals in ons vaderland. En het gaat sneller dan we denken. Dat wordt ook zelfs door de wereld opgemerkt.

Naarmate de kerk een steeds verder slinkende minderheid wordt, zal de intolerantie ten opzichte van het christendom toenemen. Het Evangelie dat de ware vrijheid predikt en dat geen relativisme of onverschilligheid toelaat, zal niet alleen voor de Joden een ergernis blijven, maar door de Grieken, de wereld, niet alleen als dwaas worden beschouwd, maar tot een toenemende ergernis leiden. Wie zal dan staande blijven, als we niet de geestelijke wapenrusting uit Efeze 6 hebben aangedaan door het geloof? De Heere beware ons voor dat libertijnse relativisme en die onverschilligheid.

Oosterkerk in
Amsterdam

De Christinnereis [6]

De tuin vol bloemen

Uitlegger brengt Christinne met haar kinderen en Barmhartigheid in zijn tuin. Hij laat hen een prachtige bloementuin zien. Hij vraagt het gezelschap: 'Ziet u al die bloemen?', waarop zij antwoorden: 'Ja'.

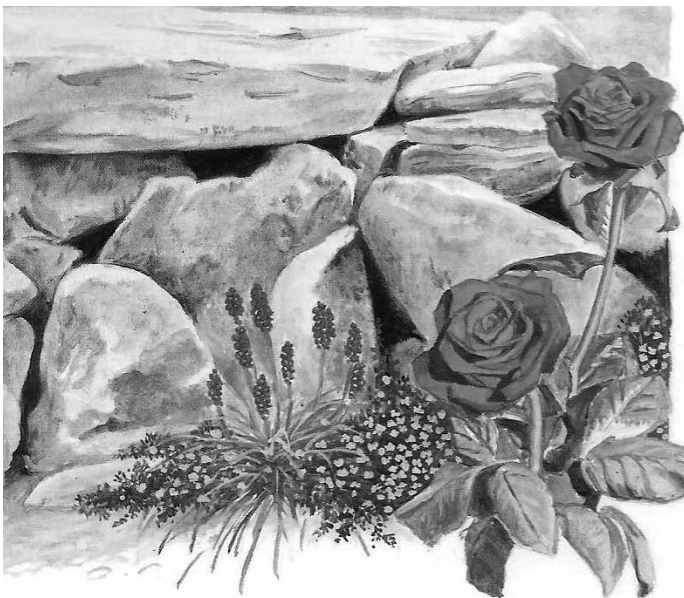
ds. B.J. van Boven,
De Valk-Wekerom

Deze bloementuin is een beeld van Gods Kerk. De Heere is de hemelse Eigenaar van deze tuin. Hij geeft iedere bloem een plaats. Dat betekent dus dat ze van nature in die tuin niet stonden. Al die bloemen zijn er door een Godswonder in geplant.

Geliefde lezer(es), wat wordt ons hier eenvoudig getekend waar het in ons aller leven op aankomt. Wij moeten wederomgeboren worden. En allen die door het wonder van wedergeboorte Adam afgesneden en Christus ingeplant worden, krijgen als het ware een plaats in 'de hof van Gods Kerk'. Dat is dus de grote overeenkomst tussen al Gods kinderen. Ze zijn allen opgeraapt van de vlakke van het veld, waar ze van nature lagen, vertreden in hun geboortebloed (Ezech.16). Maar door het levenwekkende woord 'Leef' zijn ze in deze tuin geplant.

De verscheidenheid in de tuin

Waar Uitlegger de nadruk op legt is, dat er zoveel verschillen in die tuin zijn. Hij zegt: 'Let eens op hoe de bloemen verschillen in uiterlijk, in grootte, in kleur, in reuk en in schoonheid. Sommige zijn sterker dan andere. Maar waar de tuinman ze heeft gezet, daar staan ze.'

In deze enkele woorden ligt zoveel onderwijs. Er zijn namelijk ook zoveel verschillen onder Gods kinderen. Nee, niet wat betreft de wortel van de zaak. Het is net als bij een eikenboom. De bladeren van de eikenboom zijn allemaal net iets anders, maar ze groeien wel aan dezelfde boom en verschillen van de bladeren van een kastanjeboom.

In de tuin van de hemelse Tuinman staan zoveel verschillende bloemen. Ze zijn allemaal net iets anders.

Laten we eens enkele dingen noemen. Wat kunnen de omstandigheden waarin de Heere hen vond verschillend zijn. De één is reeds jong getrokken en mag met Obadja zeggen dat hij de Heere vreest van zijn jonkheid af, terwijl de ander in de kracht van zijn leven als een Saulus van Tarsen wordt stilgezet. De één wordt midden uit zijn zondige leven getrokken als een Manasse, terwijl een ander als een Lydia onder de prediking in het hart gegrepen wordt. De één mag in een korte tijd leren hoe hij met God verzoend wordt, zoals de moordenaar aan het kruis, terwijl de ander als een doodbrakende Heman zijn leven lang over de aarde gaat. Er zijn er van Gods kinderen die een sterk geloof mogen beoefenen, maar anderen worstelen soms zo met de zwakheid van hun geloof.

Wat is het een grote genade als de geur van de vreze des Heeren sterk mag zijn in het leven van een kind des Heeren.

Er kan ook zoveel verschil zijn in genade-gaven onder Gods kinderen. De één mag de gave van het gebed ontvangen, de ander de gave van het onderwijs en weer een ander de gave van onderscheiding. In het midden van die tuin staan bloemen die vol kleur bloeien. Zo mogen sommigen in Gods Kerk een grote plaats innemen. Maar er zijn ook bloemen die bloeien aan de rand van de tuin. Het zijn degenen die als 'stillen in den lande' hun weg gaan, maar wel een plaats in de tuin gekregen hebben. De geur van de bloemen kan ook zo verschillen. Wat is het een grote genade als de geur van de vreze des Heeren sterk mag zijn in het leven van een kind des Heeren. Maar wat is het ook een voorrecht als er bloemen in die tuin staan die de geur van de ootmoed verspreiden. Het grootste is wel als elk van de bloemen iets

mag vertonen van de enige Bloem Die in het midden van de tuin staat: de Roos van Saron. Want zo wordt Christus verheerlijkt en Christus alleen.

De schoonheid in de tuin

Het laatste wat Uitlegger in de tuin zegt, is het waard om te benadrukken: 'En ze twisten niet met elkaar'. Ach, dat leert deze leerlingen dat die tuin hier op aarde maar zeer onvolmaakt is. Wat is er soms een twist onder Gods ware kinderen. Er is soms zoveel onheilige strijd. Een strijd die de discipelen ook kenden, namelijk wie van hen toch wel de meeste was. Dan is dit onderwijs wel heel beschemend en mocht het ieder die meent in die tuin een plaats gekregen te hebben, dienen tot onderzoek.

Maar ten diepste wil Uitlegger Zijn gasten wijzen op de hemelse tuin, waar alle bloemen straks haar plaats zullen krijgen en waar alles door de vrede bloeien zal en twist en wrok verdwijnen zal. Zo heeft Ledeboer het ook uitgedrukt in één van zijn gedichten:

Er staat een bloempje in 's Heeren hof,
Dat groeit en bloeit tot Godes lof,
Een lelietje der dalen,
Een liefelijke geur verspreidt
Dat bloemetje den Heer' gewijd,
Als Hij het wil bestralen.

En wil bedauwen met Zijn Geest
En het besproeien 't allermeest,
Met Zijn bloed en genade,
Dan doet het zijne blaadjes op,
Als het ontvangt van 's hemels drop
Doortrekkend zijne bladen.

Dat lelietje in het mirtendal,
Dat Jezus eenmaal plukken zal,
Wanneer de tijd verschenen,
En 't bloempje is rijp voor d'eeuwigheid,
En eindeloze zaligheid
Als 't duister is verdwenen.

Dan komt Hij in het mirtendal,
Die 't lelietje vergad'ren zal
En in Zijn ruiker zetten,
Om eeuwig op des Konings borst,
Gebonden bij den groten Vorst,
Op 't feest van de banketten.

Een liefelijke nardusreuk
Van zich te spreiden, en die spreuk,
Bevestigd wordt den Heere!
De helft is ons niet aangezegd
Van 't geen Zijn volk is toegelegd
Om eeuwig Gode te eren.

Moederbelofte

U weet wel, dat Genesis 3:15 de moederbelofte wordt genoemd. Misschien kent u die tekst nog wel uit uw hoofd. Die luidt namelijk: 'En Ik zal vijandschap zetten tussen u (satan) en deze vrouw (Eva), en tussen uw zaad en tussen haar Zaad. Datzelve (de Nakomeling van Eva) zal u de kop vermorzelen (totaal overwinnen) en gij zult Het de verzenen vermorzelen (totaal ontkrachten)'. Na het vloekvonnis over de satan voegt de Heere ongevraagd een belofte toe. Ten aanhore van een daarbij staand, zwijgend mensenpaar. Het is de eerste belofte van de zeer vele in het Oude Testament. Als uit de baarmoeder van deze belofte komen al die andere voort.

Tenslotte eindigen al die toezeggingen met Maleáchi 4 vers 2: 'Ulieden daarentegen, die Mijn naam vreest zal de Zon der gerechtigheid opgaan...' Tussen de moederbelofte in het begin van Genesis en het laatste beloftewoord van de laatste profeet van het Oude Testament horen we steeds meer en steeds rijker over de hier beloofde Nakomeling van Eva. Steeds weer klinkt dan zo eenzijdig: 'Ik zal... Ik zal', zo spreekt God drie-enig. De Vader zal Zijn welbehagen volvoeren; de Zoon is bereid als hét Zaad der vrouw Zich te vernederen tot in de 'nederdaling ter helle'. En de Heilige Geest zal het lichaam voorbereiden in de moederschoot van Maria, één van de dochters van Eva. GóD zal werken. Deze belofte wordt uitgesproken terwijl er niemand om vraagt. In het paradijs bij de afkondiging van deze belofte niet, en nu ook niet.

Ten aanhore van de mens, die al bevende bij God weglucht (NGB 17), voor God wegkruipt, zich voor de Alwetende probeert te verbergen. En wanneer de mensen - ja, u en ik ook - door de Heere achterna gelopen worden, dan proberen we God nog de schuld te geven van onze ellende (staat). Vanuit het paradijs klinkt niet alleen de verdiende veroordeling (vers 16-19), maar ook de eerste vrijmachtige toezegging (vers 15) van: 'Ik zal voor de Verlosser zorgen...'. Deze Verlosser zal een einde maken aan de gesloten vriendschap tussen de mensenmoeder en de mens. In plaats van dit 'verbond met de dood en het voorzichtig verdrag met de hel (Jesaja 28:15), maak Ik u een ander verbond bekend: het genadeverbond, waardoor vrienden van de aartsleugenaar uit zuivere genade in de Nakomeling van Eva begenadigd kunnen en zullen worden. Eén van de vele nog geldende beloften voor satans vrienden en Gods vijanden!

v. A.

Uit de Confessie van Westminster, hoofdstuk 7, Gods verbond met de mens **Hoofdstuk 7 Gods verbond met de mens**

I. De afstand tussen God en het schepsel is zo groot dat, hoewel redelijke schepselen aan Hem als hun Schepper gehoorzaamheid verschuldigd zijn, ze nooit van Hem als hun zegen en hun loon zouden kunnen genieten, tenzij God Zich vrijwillig naar hen neerboog. Hij heeft dit in Zijn welbehagen tot uiting gebracht door middel van een verbond.¹

1. 1 Sam. 2:25; Job 9:32-33; Job 22:2-3; Job 35:7-8; Ps. 100:2-3; Ps. 113:5-6; Jes. 40:13-17; Luk. 17:10; Hand. 17:24-25.

II. Het eerste verbond dat met de mens werd gemaakt, was een werkverbond.¹ Daarin werd aan Adam en in hem aan zijn nageslacht het leven beloofd², op voorwaarde dat ieder persoonlijk volmaakt gehoorzaam zou zijn.³

1. Gal. 3:12 • 2. Rom. 5:12-19; Rom. 10:5 • 3. Gen. 2:17; Gal. 3:10.

III. Omdat de mens zich door zijn val ongeschikt heeft gemaakt om te leven door middel van dat verbond, heeft het de Heere behaagd om een tweede verbond te maken, hetwelk gewoonlijk het genadeverbond wordt genoemd.¹ Door Jezus Christus biedt Hij daarin uit vrije genade het leven en de zaligheid aan zondaren aan. Om zalig te worden vraagt Hij van hen geloof in Christus² en belooft Hij Zijn Heilige Geest te geven aan allen die zijn uitverkoren ten leven, om hen gewillig te maken en in staat te stellen te geloven.³

1. Gen. 3:15; Jes. 42:6; Gal. 3:21; Rom. 3:20-22; Rom. 8:3 • 2. Mar. 16:15-16; Joh. 3:16; Rom. 10:6, 9; Gal. 3:11 • 3. Ez. 36:26-27; Joh. 6:44-45.

DE GROTE CATECHISMUS VAN WESTMINSTER

Overgenomen uit 'Gewogen Woorden', Thera Tanis-Baars/prof.dr. A. Baars, de Banier Uitgeverij

De taal der bevinding [26]

Gewicht aan de klok

ds. J. Schipper,
Leerdam

Het gebed is het voornaamste stuk der dankbaarheid. Maar wat hebben wij te bidden? Wel, de Heere Jezus heeft het Zijn discipelen voorgehouden: 'Onze Vader, Die in de hemelen zijt...'

In dit allervolmaaktste gebed plaatst de Heere ons ook in het gewone leven. Dat gebeurt heel sober met slechts zes woorden: 'Geef ons heden ons dagelijks brood'. Overigens is dat 'gewone leven' helemaal niet zo gewoon. De aarde is niet zo maar bereid om vruchten voort te brengen. Ook dat is een vruchtgevolg van onze diepe val: 'In het zweet uws aanschijns zult gij brood eten'. Die aarde moet besproeid worden met ons zweet en bearbeid met onze krachten.

En hoe belangrijk is niet het klimaat. Als er grote droogte is, heeft dat gevolgen, maar dat geldt ook voor hevige en langdurige regenval. Dus brengt deze bede ons tot de erkenning van onze afhankelijkheid. Dat geldt het tijdelijke leven, maar zeker ook ons geestelijk welzijn. Wat noodzakelijk is het om bedelaar te worden en te blijven. Dat is bij de Heere een kostelijke gestalte. Wil het uurwerk der genade gaan lopen, ook in het tijdelijk leven, dan hebben we nodig dat er een gewicht aan komt te hangen.

Jairus

Als de nood opgebonden wordt, komt er 'gewicht aan de klok'. Dat kan een middel zijn om te doen uitdrijven tot de troon der genade. Ik denk aan een van de oversten der synagoge, met name Jairus: 'En Hem ziende, viel hij aan Zijn voeten' (Mark. 5:22). Zijn lieve kind is ziek geworden. Het allerergste wordt gevreesd. Het is nood! Er is gewicht aan de klok. En als er dan in zijn leven geen weg meer overblijft, mag hij die gezegende plaats vinden aan de voeten van Christus.

Dat is nu een voorbeeld van vrije genade. Want het is niet de nood die hem doet zitten aan de voeten van de grote Geneesmeester. Het gewicht aan de klok is geen garantie tot behoud! Judas kwam ook in de nood, maar zijn einde was het eeuwig verderf.

Gods kinderen mogen door het geloof weten van die rustgevende plaats aan de voeten des Heeren. Maar wat kunnen ze

weer afdwalen. Dan kunnen ze als de slinger van een klok heen en weer geslingerd worden. Maar als ze dan weer eens mogen horen van een Jairus, dan kan het zijn dat het smeulend vuurtje van binnen weer wordt aangewakkerd. Dan is het de begeerte: 'Och, werd ik derwaarts weer geleid'.

Wat kan het profijtelijk zijn in het leven, wanneer er gewicht aan de klok hangt. David heeft het ondervonden: 't Is goed voor mij verdrukt te zijn geweest, opdat ik dus Uw Godd'lijk recht zou leren'. Wat is dat praktisch geworden in het leven van Jozef. Alle dingen leken tegen hem. Wat moest hij steeds weer de diepte in! Verkocht als slaaf door zijn eigen broers, weggevoerd naar Egypte, beschuldigd van verkrachting, geworpen in de gevangenis, vergeten door de schenker. Maar later mocht Jozef het de broers voorhouden: 'Gijlieden wel, gij hebt kwaad tegen mij gedacht, doch God heeft dat ten goede gedacht; opdat Hij deed, gelijk het te dezen dage is, om een groot volk in het leven te behouden' (Gen. 50:20)

Ledeboer

We eindigen met een gedicht van ds. L.G.C. Ledeboer, die in zijn leven ook wel weet had van dat gewicht aan de klok. Het gedicht is getiteld "Nut van het lijden":

*Draag wat God u heeft gegeven,
't Kruis is u zoo nut en goed,
Zoo moet Christus in u leven,
Draagt gij vrucht in overvloed.*

*Alles komt van God u over,
Niets is buiten Zijn bestel,
Zelfs geen rupsje knaagt aan 't lover,
Of 't is op Gods hoog bevel*

*Alles moet ten goede werken,
Joseph zelf moest in den kuil,
God zal hem in druk versterken,
En hem redden uit den muil.*

*Waar de menschen u meê plagen,
Satan u meê kwellen wil,
Moogt gij 't kruis met Christus dragen,
Houd u maar gedweê en stil.*

*'t Zal ten goede alles keeren,
Schoon gij 't einde nog niet ziet,
Jezus wil er u door leeren,
Hij vergeet de Zijnen niet.*

Een smakelijke voorproef

Het is een immense klus, waar met veel ijver en liefde aan wordt gewerkt. Nog een paar maanden en we kunnen er, bij leven en welzijn, de eerste vruchten van plukken. Dan zal het eerste deel van het dogmatische standaardwerk "Beschouwende en practicale Godegeleerdheid" van Petrus van Mastricht verschijnen. Een voorproefje is inmiddels verschenen in een boekje over de prediking, waarbij ds. G.J. van Aalst een introductie schreef.

ds. J.M.D. de Heer,
Middelburg

Eerder dit jaar werd de Stichting Gereformeerd Erfgoed (www.gereformeerderfgoed.nl) opgericht, met als doel om werken van reformatoren, puriteinen en vertegenwoordigers van de Nadere Reformatie uit te geven, dit via betaalbare hertalingen en vertalingen. De oprichters van de stichting verzorgden eerder het tweedelige "Handboek Dogmatiek" van Johannes à Marck (1656-1731). Het verlangen is om, zo schrijft de stichting, 'het theologisch erfgoed van ons voorgelacht toegankelijk te maken voor de huidige en toekomstige generaties'. Een mooi doel!

Grondig

De stichting werft fondsen omdat het commercieel uitgeven van deze boeken te duur is. Daarbij krijg ik steeds de overtuiging dat in de heruitgave van bovengenoemde oudvaders veel vrijwilligerswerk zit. Dat drukt de kosten. Kortom, we zijn blij met dit initiatief. Nog mooier is het als de dogmatische boeken ook echt bestudeerd worden. Wat dat betreft is het wel opmerkelijk dat de werken van à Marck en Van Mastricht juist in een tijd van ontleding verschijnen.

Wie kennisneemt van deze werken (in de oude druk waren ze al verschenen) verbaast zich steeds over de grondigheid waarmee de gereformeerde vaders Gods Woord uitlegden en de geloofsleer verwoordden. Die grondigheid is een heilzaam medicijn tegen vluchtigheid en oppervlakkigheid. Via internet zijn vele duizenden sites met godsdienstige strekking te raadplegen. Heeft iemand opvattingen die hij of zij belangrijk vindt,

dan lijkt het heel belangrijk te zijn om een website op te tuigen om deze opvattingen op de markt te brengen. Het is verbazend hoe oppervlakkig en hoe onjuist de informatie op zulke sites soms is. Juist daarom doen we er goed aan om terug te vallen op wat ons voorgelacht ons aan wijsheid heeft overgeleverd. Anders worden we snel meegezogen door de (godsdienstige) waan van de dag.

Praktikaal

De geboren Duitser Petrus van Mastricht (1630-1706) werkte ruim twintig jaar aan zijn hoofdwerk "Beschouwende en practicale Godegeleerdheid". Hij deed dat als hoogleraar in Frankfort aan de Oder, Duisburg en Utrecht (vanaf 1676). De eerste edities van het dogmatische werk verschenen in het Latijn, in 1749 zag een eerste Nederlandse vertaling het licht.

Er verscheen ook een fotomechanische herdruk van deze editie. Destijds was ik daar blij mee, omdat de antieke uitgave erg duur was. Maar nog meer ben ik nu blij dat het werk in een hertaling gaat verschijnen. Dit is fijn voor hen die de oude druk bezwaarlijk vinden.

Van Mastricht vond het erg belangrijk dat de godgeleerdheid zowel beschouwend als praktikaal is, zo leert ons de titel van het boek al. Dat betekent dat de leerstellige verklaring van de geloofsleer samenop moet gaan met de praktikale toepassing. De waarheid moet niet alleen uitgelegd en verdedigd worden, maar ook beleefd worden. Dat maakt zijn werken aantrekkelijk.

Prediking

Als voorproef heeft de genoemde stichting, in samenwerking met uitgeverij Gebr. Koster een vertaling uitgebracht van een werkje van Van Mastricht over de prediking. Vertaald luidt de titel: "Aanvullende gedachten over de beste preekmethode, tot toepassing van de theoretisch-praktische godgeleerdheid". De hoogleraar schreef het opdat de mensen vast konden wennen aan zijn manier van theologie bedrijven. Het was, om zo te zeggen, een opstapje voor zijn dogmatische werk dat nog moest verschijnen.

De inleiding van het boekje laat de bescheidenheid van Van Mastricht zien. Hij komt er rond voor uit dat de methode die hij voorstelt niet van hemzelf is, maar dat anderen hem hierin zijn voorgegaan. Ook treft ons het doel waarom hij deze methode beschrijft, namelijk dat ze zal bijdragen aan de praktijk der godzaligheid. In dit licht staat ook zijn advies om in het leerstellige deel van de preek niet te veel uit te weiden, zodat er tijd verloren gaat voor de toepassing. Dat is een raad die ook nu belangrijk is! Het slot van de preek komt door tijdnood gemakkelijk in de verdrukking. Terwijl juist in de toepassing zulke wezenlijke zaken aan het hart van de gemeente worden gelegd.

Stem

In het slot van het boekje maakt Van Mastricht nog enkele praktische opmerkingen over stijl, stem en gebaren. Het is waar, dit doet niets toe of af aan de inhoud van de boodschap, maar een slordige stijl of een eentonige voordracht kan wel een sta-in-de-weg zijn voor de boodschap. Kortom, dit boekje is een smakelijke voorproef, die laat zien hoe grondig Van Mastricht te werk ging. Het doet uitzien naar de eigenlijke maaltijd van zijn dogmatische werk.

De tijd van advent naar kerst

mevr. A.Janse-Pieterman, Rijssen

Het is bijna kerstvakantie. Lieke ziet er heel erg naar uit. Opa en oma uit Nieuw-Zeeland hopen naar Nederland te komen. Ze kan bijna niet meer wachten tot het zover is. Gelukkig hoeft ze nog maar zeven nachten te slapen.

Misschien heb jij ook wel iets waar je bijna niet meer op kan wachten. Dat kan zoveel zijn. Bedenk zelf maar iets. Naast alles wat jij bedenkt hoop ik dat jij ook nog ergens anders naar uitziet. Ik hoor je al zeggen: Waarnaar? Dat Hij, de geboren Zaligmaker, in jouw hart mag komen wonen. Daar hopen we met de kerstdagen weer over te horen. En ook nu al. In deze adventstijd. Advent komt uit het Latijns.

Dat woord betekent eigenlijk: Komst. Of er aankomen. Wat een wonder dat we ieder jaar weer opnieuw mogen luisteren naar kinderen van God die al in het Oude Testament uitzagen naar de komst van de Heere op deze aarde. Maar ook dat straks met kerst het Evangeliewoord mag klinken: 'Vrede op aarde, in de mensen een welbehagen' (Luk. 2:14). De Zaligmaker werd geboren om zondaren, uit genade, zalig te maken.

Misschien denk je wel: Straks met kerst moet ik zó vaak naar de kerk. Op zondag en maandag. Misschien op dinsdag nog een keer. Is dat nu echt wel nodig? Bid maar of de Heere je ogen wil openen. Zodat je in de kribbe de Heere, voor het eerst of opnieuw, mag zien liggen. Dan ga je niet met tegenzin naar de kerk. Dan zie je er naar uit. Hoor je Simeon uit volle borst zingen: 'Een licht zo groot,

zo schoon, gedaald van 's hemels troon'. Onvergetelijk was dit moment voor hem. Waarom? Omdat hij in de tempel het Kind in zijn armen mocht houden. Voor hem mocht het advent worden. Maar óók kerst.

Zeg... hoe is het met jou? Ik wens je goede maar ook onvergetelijke advents- en kerstdagen toe.

*een trouwe
dienstknecht van God*

H. van Dam

Luther en Käthe wonen samen in het Zwarte Klooster, zoals het klooster in Wittenberg wordt genoemd.

Wat een blijdschap als na een jaar een zoon wordt geboren. Hij heet Hans, naar de vader van Luther. Er worden nog twee jongens en drie meisjes geboren. Een meisje sterft als ze nog heel klein is. Een ander meisje sterft als ze dertien jaar oud is. Wat is dat verdrietig voor Luther en Käthe. Maar ze hebben een grote troost. Ze mogen geloven dat hun dochter in de hemel is. Vlak voordat ze ging sterven, zei haar vader tegen haar:

'Magdaleentje, blijf je niet graag bij je vader, of wil je liever naar je Vader in de hemel gaan?'

Met zachte stem zei ze: 'Lieve vader, zoals God het wil, is het goed!'

Luther heeft het erg druk. Hij preekt veel, ook in andere steden en dorpen. Hij geeft iedere dag les aan studenten, die later predikant zullen worden. Ook krijgt hij veel brieven, waarin mensen hem om raad vragen. Maar om ze allemaal terug te schrijven, kost hem natuurlijk veel tijd. Veel mensen komen naar het klooster om met hem te praten over moeilijke dingen. Gelukkig heeft hij nu een flinke vrouw. Käthe heeft het ook erg druk. Ze zorgt

niet alleen voor hun eigen kinderen, maar ook voor anderen. Want er wonen in het klooster ook studenten en kinderen, die geen vader en moeder meer hebben. Zelfs nichten en neven van Luther zie je er!

Käthe neemt ook zieken in huis op om ze te verzorgen. Er kloppen zelfs vluchtelingen aan, die uit plaatsen komen waar ze vervolgd worden. Monniken en nonnen, die weggelopen zijn uit het klooster, zijn ook welkom. Ze krijgen allemaal een plaats in het grote klooster. Niemand wordt weggestuurd.

Het is dus goed te begrijpen dat Käthe erg druk is, want iedere dag moet er veel eten klaargemaakt worden!

vervolgverhaal

49

MAARTEN LUTHER

Boekennieuws

Momenten uit het leven van Mozes

"Momenten uit het leven van Mozes"; ds. B. Labee; uitg. De Banier Apeldoorn; 202 blz.; € 14,95.

Van de hand van ds. B. Labee verscheen een boek met elf preken over het leven van Mozes. We lezen in het voorwoord dat de predikant uit Veenendaal al langere tijd het verlangen had om een preken-serie te houden over het eerste adoptiekind in de Heilige Schrift.

Er worden in deze preken enkele momenten uit de eerste tachtig levensjaren van Mozes naar voren gebracht. Eigenlijk is heel die tijd een voorbereiding geweest voor het uiteindelijke doel, waartoe de Heere deze man Gods bestemde. De geadopteerde zoon van farao's dochter moest immers de leider worden van Israëls volk.

In de overdenkingen worden we meegenomen naar een slavenhut in het land Gosen. Een godvrezend echtpaar uit de stam van Levi ontvangt in een donkere tijd de kinderzegen. De kleine Mozes krijgt op een wonderlijke wijze een plaats aan het hof van farao. Door Gods genade gaat hij niet ónder in de Egyptische cultuur. We volgen Mozes op zijn vlucht naar Midian, waar de Heere hem een nuttige leerschool bereidt. Op Gods tijd wordt de schaapherder geroepen vanuit de brandende braambos bij de berg Horeb. Met de staf Gods in zijn hand keert hij terug naar Egypte om het in de naam van Jehova tegen farao te zeggen: 'Laat Mijn volk trekken'. Op een indringende manier wordt de verharding van deze Egyptische vorst getekend. Van hem geldt: gewaarschuwd en dóór-

geleefd. De bundel besluit met een preek over het bloed van het lam aan de deuren van de Israëlieten.

Al lezend hoor je onze geliefde vriend en broeder preken. Voor iedere hoorder is er onderwijs. Onbekeerden van hart worden ernstig en liefdevol aangespoord om het ene nodige te zoeken. Steeds trekt de auteur ook lijnen naar het leven van Gods volk. Duidelijk wordt heengewezen naar de Meerdere van Mozes, de Heere Jezus Christus. Hoe nodig dat Gods Sion de levensgrond mag vinden in Zijn werk. Verder krijgen ook actuele zaken de aandacht. Daarnaast zijn er praktische toepassingen voor jongeren en ouderen in de levensgang van iedere dag. We bevelen dit boek van harte aan en hopen dat er bij het lezen en luisteren goede momenten mogen worden ervaren.

ds. S. Maljaars, Meliskerke

Gevonden door de Opperherder

"Gevonden door de Opperherder", ds. B.A. Ramsbottom; uitg. De Banier, Apeldoorn; 216 blz., € 14,95.

Een voetnoot, daar lees je vaak zomaar aan voorbij. In het boek "Gevonden door de Opperherder" (met de levensgeschiedenissen van drie Engelse voorgangers, Thomas Godwin, Alexander Taylor en Francis Covell), staat echter een voetnoot die aandachtige overdenking verdient. In het eerste levensverhaal, over Godwin, schrijft Godwin zelf: 'In Purton werd ik voor het eerst geboren' (blz. 14). Waarbij de voetnoot vermeldt: 'Daarmee geeft hij indirect al aan dat er in zijn latere leven ook sprake was van een wedergeboorte'.

Het levensverhaal van Godwin (1803-1877), een van de vrienden van Philpot, verscheen in 1983 reeds in het Nederlands onder de titel: "Een gezaligde zondaar door soevereine genade". Nu is deze geschiedenis in een nieuwe vertaling verschenen.

"Gevonden door de Opperherder" is gebaseerd op het Engelse boek "Six Remarkable Ministers" (1994), waarin ds. B.A. Ramsbottom, strict baptist-predikant in Luton, zes levensbeschrijvingen van baptistenvoorgangers uit de negentiende eeuw opnam. De Banier koos de drie bekendste uit voor een Nederlandstalige versie. Hopelijk komen de andere drie ook nog een keer, die van Edward Samuel, George Mockford en Robert Moxon.

Ds. Ramsbottom schrijft als toelichting dat het gaat om 'aangrijpende verhalen over mannen die door God werden onderwezen om het Evangelie te verkondigen'. Geen van hen was onder de waarheid grootgebracht. Ze werden alle drie door de leiding van de Heilige Geest overtuigd calvinist. 'Tegen een van hen werd al

gezegd dat hij een calvinist was voor hij wist wat het woord betekende'.

Deze drie levensverhalen geven diepe herkenning in de weg die de Heere gaat met Zijn kinderen, hoe Hij naar hen omziet en genade in hun hart verheerlijkt. Waar-door Philipot eens van Godwin zei: 'Ik weet bijna niemand, met wie ik in de geestelijke dingen zo goed kan samen reizen'.

Bij boeken over Strict Baptists moet altijd dezelfde kanttekening worden gemaakt: De baptistische visie op de doop delen wij niet. Ds. J. Roos, predikant van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland, wijst daar ook op in een waardevol Voorwoord. Hij schrijft onder meer: 'We roepen onze lezers op om de Institutie van Calvijn en onze Heidelbergse Catechismus grondig door te nemen met de verwijsplaatsen naar Gods Woord. Met alle achting voor het genadewerk in het hart van deze leraars en de leer van vrije genade die zij voorstonden, wijzen wij hun doopvisie af'.

J. van 't Hul, Lieren

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Beroepen:

te Grand Rapids-Covell Avenue (Michigan, VS),
ds. E. Hakvoort te Norwich (Ontario, Canada);
te Lynden (Washington, VS),
ds. A.H. Verhoef te St. Catharines (Ontario, Canada);
te Uddel,
ds. B.J. van Boven te De Valk-Wekerom; te Aalst,
ds. W.J. Karels te Hardinxveld-Giessendam; te Lelystad,
ds. P.G. Heijkamp te Emmeloord; te Rilland-Bath,
ds. W. Visscher te Amersfoort.

Bedankt:

voor Meeuwen in combinatie met Sprang-Capelle,
ds. G. van Manen te Elspeet;

voor Zwolle,
ds. J. van Laar te Rijssen-West;
voor Barneveld-Zuid,
ds. G. Beens te Kootwijkerbroek.

VERGADERING CLASSIS ROTTERDAM

De classis Rotterdam hoopt op vrijdag 12 januari in vergadering bijeen te komen. Locatie: Boezemsingelkerk te Rotterdam-Centrum. Aanvang 19.30 uur.
Namens de roepende kerk,
kerkenraad Gereformeerde Gemeente Barendrecht.

EMERITAAT DS. M. KARENS

Na ruim 23 jaar onze gemeente gediend te hebben, hoopt ds. M. Karens, in verband met zijn emeritaat, in een bijzondere kerkdienst op dinsdag 9 januari afscheid te nemen als herder en leraar van onze gemeente. Deze dienst wordt gehouden in ons kerkgebouw. Aanvang 19.00 uur. Ook

via www.kerkdienstgemist.nl kan deze dienst direct beluisterd worden.
Kerkenraad Gereformeerde Gemeente Werkendam

KOPIJ VOOR DE SAAMBINDER, NRS. 13 EN 14

Kerknieuws en berichten voor plaatsing in de op 28 december resp. 4 januari verschijnende nrs. van De Saambinder dienen **uiterlijk maandag 18 december resp. donderdag 21 december**, in beide gevallen vóór 17.00 uur, in het bezit van de redactiesecretaris te zijn.

De redactie

IN MEMORIAM

Oud-evangelist L. Versteeg

Op woensdag 6 december overleed onze broeder oud-evangelist L. Versteeg op de leeftijd van 83 jaar. We wensen zijn vrouw, kinderen, klein- en achterkleinkinderen de ondersteuning van de Heere toe.

Lubbertus (Bert) Versteeg werd geboren in Barneveld en groeide op in Garderen. Later behoorde hij met zijn gezin tot de Gereformeerde Gemeente van Uddel,

waar hij diaken werd. Na verloop van tijd verhuisde hij met zijn gezin naar Barneveld, waar hij van 1979 tot en met 1987 als ouderling mocht dienen. In zijn jonge jaren werkte de Heere de droefheid naar God in zijn hart en zocht hij Hem. Versteeg is altijd beducht gebleven voor 'grote woorden', toch werd zijn leven getekend door de liefde tot de Heere en Zijn dienst.

In zijn hart kwam de begeerte om Gods Woord te mogen verkondigen aan 'moderne heidenen'. Zo reageerde hij in 1986 op een oproep voor een evangelist in De Saambinder. Alkmaar werd zijn werkterrein, waar hij evangelist J. Kwantes opvolgde. Op zondag 12 oktober 1986 sprak hij daar voor het eerst over de gelijkenis van het verloren schaap.

Van 1993 tot 1999 werkte hij op de post Tilburg en daarna weer in Alkmaar tot 2002. Nadat hij afscheid had genomen van het evangelisatiewerk, verhuisde hij met zijn vrouw terug naar Barneveld. Hij mocht nog enkele jaren Gods Woord brengen bij invalbeurten op de verschillende posten.

In alle eenvoud en in diepe afhankelijkheid heeft onze broeder het werk van een evangelist mogen doen. Vaak ervoer hij de onmogelijkheid aan eigen kant. Eens zei hij: 'Je moet wel gedreven zijn door de liefde tot je onbekeerde medemens, anders houd je dit nooit vol!' De laatste jaren namen zijn krachten af en werden de gedachten minder. Toch waren er in deze moeilijke tijden lichtstraaltjes van hoop. Toen we enige tijd geleden samen Gods Woord lazen en daarover spraken, merkte hij plotseling op: 'Ja, dat is waar!' Dat gaf hem zichtbaar rust. We lazen Psalm 23: 'De Heere is mijn Herder (...) Hij leidt mij in het spoor der gerechtigheid om Zijns Naams wil'. Daarin werd het leven van onze broeder getekend: Alles uit Hem.

G. Baan, Lisse

Berichten

OPROEP STAFLEDEN VOOR VAKANTIEWEKEN MET ZORG

Voor mensen met een beperking zijn de vakantieweken een jaarlijks hoogtepunt... maar, zonder de onbeperkte inzet van enthousiaste vrijwilligers zijn deze weken onmogelijk. Interesse? Kijk voor meer informatie: www.vakantiewekenvbgg.nl of bel (078)6122749.

DANKWOORD VANUIT AMSTERDAM

Tijdens mijn ziekenhuisopname en daarna hebben wij vanuit het hele land veel meelevens ondervonden. Dat heeft ons bijzonder goedgedaan. Daarvoor willen wij u na de Heere hartelijk bedanken. Onze bede is dat Hij de goede wensen op Zijn tijd en wijze zal vervullen. Wederkerig wensen wij u gezegende Kerstdagen en een gezegend Nieuwjaar toe.

Met een hartelijke groet van
Johan en Ada Krijgsman

ZANGAVONDEN

Alblasserdam

Zangavond, die georganiseerd wordt door het comité Alblasserwaard van de stichting Kom over en help, op zaterdag 16 december, aanvang 19.30 uur, in de kerk van de Gereformeerde Gemeente te Alblasserdam, m.m.v. het Ridderkerks mannenkoor, het kinderkoor Harpe Davids uit H.I. Ambacht en organist Roeland de Reuver. Algehele leiding: ds. A.T. Huijser. Collecte t.b.v. het kindertehuis The Good Shepherd Shelter in de Oekraïne. Nadere info: tel. 06 16297422/06 49496594.

Alblasserdam

Kerstzangavond op vrijdag 22 december, aanvang 19.30 uur, in de kerk van de Gereformeerde Gemeente te Alblasserdam, m.m.v. gemengd koor en projectkoor Hammaäloth en kinderkoor Jong Hammaäloth. Opening door ds. B. van der Heiden. Spreker: M. Nijse uit Breda. Collecte t.b.v. evangelisatiepost 'de Lichtboei' te Breda.

Capelle aan den IJssel

Kerstzangavond op vrijdag 15 december, aanvang 19.30 uur, in de Dorpskerk te Capelle a/d IJssel, m.m.v. het jongerenkoor

Loïs en het jeugdkoor De Kleinoot en diverse musici. Spreker: L.A. Kroon, directeur JBGG.

Capelle aan den IJssel

Kerstzangavond op zaterdag 23 december, aanvang 19.30 uur, in de Elimkerk van de Gereformeerde Gemeente te Capelle a/d IJssel-Middelwatering, m.m.v. jeugdkoor de Kleinoot, jongerenkoor Heman, zangvereniging Jubilate, orgel Bert Roest en enkele instrumentalisten. Lezing door ds. A. Verschuure.

Geldermalsen

Kerstzangavond op woensdag 20 december, aanvang 19.30 uur, in de Bethelkerk van de Gereformeerde Gemeente te Geldermalsen, m.m.v. het kinderkoor De kleine Lofstem, het meisjeskoor Maria, het mannenkoor Rehoboth, het gemengd koor De Lofstem en organist Hugo van der Meij. Opening en meditatie door ds. P. Mulder. Collecte t.b.v. Bijzondere Noden.

Goes

Kerstzangavond op vrijdag 22 december, aanvang 19.30 uur, in de Maria Magdalena-kerk te Goes, m.m.v. enkele Zeeuwse koren en P. Wildeman, orgel. Leiding: ouderling G.A. Terlouw. Collecte t.b.v. de JBGG.

Gorinchem

Kerstzangavond op dinsdag 26 december, aanvang 19.30 uur, in de Grote Kerk te Gorinchem, m.m.v. het jongerenkoor Loïs, het Dirkslands mannenkoor en diverse musici.

's-Gravenzande

Kerstzangavond (met samenzang) op vrijdag 15 december, aanvang 19.30 uur, in de Westerkerk van de Gereformeerde Gemeente te 's-Gravenzande, m.m.v. het gemengd koor Soli Deo Gloria, het kinderkoor, mannenensemble Cantico, de muziekgroep Tehillim, Adriaan de Jong, orgel en de -16 vereniging. Meditatie door ds. G.J. van Aalst. Collecte t.b.v. de Jeugdbond.

Kapelle

Kerstzangavond op dinsdag 19 december, aanvang 19.30 uur, in de Petrakerk van de Gereformeerde Gemeente te Kapelle-Bie-

zeling, i.s.m. de Zeeuwse afdelingen van Helpende Handen. Medewerking wordt verleend door het chr. samengesteld mannenkoor Zeeland, het Sebanjakoer (bewoners van woonlocatie Sebanja - Siloah) en Martin Weststrate, orgel.

Opening en sluiting door C. van den Bovenkamp. Collecte t.b.v. Zeeuwse afdelingen van Helpende Handen.

Leeuwarden

Kerstzangavond op vrijdag 22 december, aanvang 20.00 uur, in de Grote Kerk te Leeuwarden, m.m.v. het Noordermannenkoor uit Rijssen, organist Harm Hoeve en twee instrumentalisten. Meditatie door: evangelist S. de Visser. Collecte t.b.v. de evangelisatiepost 'Achter de Hoven'.

Moerkapelle

Kerstzangavond op vrijdag 22 december, aanvang 19.30 uur, in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Moerkapelle, m.m.v. het gemengd. koor Asaf, het jeugdkoor Asarela en diverse muzikanten. Opening en meditatie door ds. W. Harinck.

Rotterdam

Kerstzangavond op vrijdag 22 december, aanvang 19.30 uur, in de Sionkerk van de Gereformeerde Gemeente te Rotterdam-Alexanderpolder, m.m.v. het gemengd koor Laus Deo, organist Roeland de Reuver, Elsbeth Verheij, harp, het mannenensemble Selah en organist Wim de Borst.

Tholen

Kerstzangavond op zaterdag 16 december, aanvang 19.30 uur, in de Grote Kerk te Tholen, m.m.v. enkele Zeeuwse koren en organist P. Wildeman. Leiding: Collecte t.b.v. de JBGG. Leiding: L. de Deugd.

Wageningen

Kerstzangavond op vrijdag 22 december, aanvang 20.00 uur, in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Wageningen, m.m.v. het gemengd koor Vox Humana uit Elspeet, het gemengd koor Adoraim uit Ermelo, organist Bert Roest, het gemengd koor Harpe David uit Wageningen en organist Paul Bakker, het mannenkoor Ethan uit Yerseke en organist Pieter Heykoop. Leiding: ouderling B. Paanstra. Collecte t.b.v. Theologische School.

Zaltbommel

Psalmzangavond op zaterdag 23 december, aanvang 19.30 uur, in de Grote of Sint Maartenskerk te Zaltbommel, Kerkplein 1,

m.m.v. groot-samengestelde bovenstem-groep Barneveld – Bommelerwaard – Hardinxveld e.o. en Waddinxveen. Algehele leiding: ds. J. van Rijswijk. Collecte t.b.v. Stichting Ontmoeting.

PREKENBUNDEL UIT THOLEN

Van de Thoolse prekenbundel "Zij zullen komen..." is het derde deel verschenen. Er zijn inmiddels meer dan 900 exemplaren van deze serie verkocht. In deel 3 staan vijftien preken die gehouden zijn in de

Rehobothkerk in Tholen in de jaren 1990-2003. Prijs: € 16,50. Op verzoek is er van deel 1 een herdruk verschenen. Tijdelijk zijn deel 1 en 2 samen verkrijgbaar voor € 25,-. De opbrengst is voor ZGG. (tel. 0166 603004 of jctakershoek@hotmail.com).

Kerkdiensten

ZONDAG 17 DECEMBER 2017

Aagtekerke 9.30 en 19.00 uur ds. A.P. Baaijens; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Alblasserdam 18.00 uur ds. C. van Ruitenburg; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Amsterdam 18.30 uur ds. B. Labee; Apeldoorn 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. R.A.M. Visser; Arnhem 10.00 en 18.00 uur stud. H.J. Agteresch; Barendrecht 10.00 uur ds. W. Silfhout; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. G.J.N. Moens; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Berkenwoude 10.00 uur ds. C. van Ruitenburg en 19.00 uur ds. W. Silfhout; Bodegraven 16.00 uur ds. R. Kattenberg; Borssele 9.30 en 18.00 uur ds. D. de Wit; Brakel 10.00 en 18.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 (H.A.) en 16.30 uur ds. A. Verschuure; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. A. Moerkerken en 15.30 uur ds. A.T. Huijser; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Delft 15.00 uur ds. H.A. van Zetten; Den Helder 10.00 (H.A.) en 17.00 uur ds. A. Vermeij; Deventer 17.00 uur ds. M. Joosse; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. K. Boeder; Doetinchem 15.00 uur stud. H.J. Agteresch; Dordrecht 10.00 uur ds. A.J. Gunst en 17.00 uur (H.D.) ds. J.S. van der Net; Eindhoven 16.00 uur ds. P. Mulder; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 9.30 en 16.00 uur ds. P.G. Heijkamp; Enkhuizen 9.30 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enschede 10.00 uur ds. A.B. van der Heiden en 15.00 uur ds. J. van Laar; Enter 9.30 en 14.30 uur ds. S.W. Janse; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur (H.D.) ds. C. Hogchem; Goes 14.00 uur kand. E.J. Boudewijn; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 (H.D.) en 16.30 uur ds. G. Clements; Goudswaard 18.00 uur ds. B. van der Heiden; Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur kand. E.J. Boudewijn; Gravenzande 9.30 uur ds. J.S. van der Net; Groningen 10.00 en 16.00 uur ds. J.B. Zippro; Haamstede 15.30 uur ds. A.P. Baaijens; Hardinxveld-Giessendam 9.30 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur (H.D.) ds. M.H. Schot; Herkingen 14.30 uur ds. K. Boeder; Hilversum 10.00 en 16.00 uur ds. B. Labee; Hoedekenskerke 14.30 uur ds. D. de Wit; Hoogeveen 19.00 uur ds. R.A.M. Visser; Hoogvliet 10.00 uur ds. J. Driessen; Houten 17.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Kampen 18.30 uur ds. A. Schot; Kamperland 10.00 uur ds. W. Harinck; Kapelle-Biezeling 10.00 (H.A.) en 15.00 uur ds. D.W. Tuinier; Katwijk aan Zee 10.00 en 18.00 uur

stud. G.P. van Nieuw Amerongen; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 10.00 uur ds. C.J. Meeuse; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur ds. C. Sonneveld; Kruijningen 9.30 en 14.00 en 18.00 uur ds. J.J. van Ekeveld; Leerdam 10.00 en 18.00 uur ds. J. Schipper; Leiderdorp 16.30 uur ds. J. Driessen; Lelystad 18.30 uur stud. M. Blok; Meeuwen 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. S. Maljaars; Melissant 18.00 uur ds. C. Harinck; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 (H.D.) en 16.00 uur ds. C. van Krimpen; Naaldwijk 19.00 uur ds. A. Schreuder; Nieuworp 9.30 en 18.30 uur ds. A.J. de Waard; Nieuwer ter Aa 15.30 uur kand. J.B. Huisman; Nieuwerkerk 9.30 en 15.30 uur (H.D.) ds. G.W.S. Mulder; Nieuwe-Tonge 18.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Nijkerk 19.00 uur ds. W. Visscher; Nisse 14.00 uur ds. G.J. Baan; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. A. Schot; Oostburg 18.00 uur ds. S. Maljaars; Oosterland 10.00 (H.A.) en 14.30 en 18.30 uur ds. G. Pater; Oostkapelle 15.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Oostvoorne 19.00 uur ds. H. Brons; Opheusden 10.00 en 17.30 uur kand. W. Mouw; Oud-Beijerland 19.00 uur ds. L. Blok; Ouddorp 18.30 uur ds. W. Harinck; Oudemirdum 19.30 uur ds. J.B. Zippro; Poederloijen 18.30 uur ds. M. Karens; Poortugaal 9.30 uur ds. M. Karens en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Poortvliet 14.30 uur ds. C. Sonneveld; Puttershoek 17.00 uur ds. A.J. Gunst; Rhenen 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 en 16.00 uur ds. A. Schreuder; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 uur ds. B. van der Heiden en 19.00 uur ds. G. Clements; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. J. van Laar; Rijssen-Zuid 18.30 uur ds. S.W. Janse; Rilland-Bath 14.00 en 18.30 uur ds. C.J. Meeuse; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. J.J. Tanis; Rotterdam-Centrum 19.00 uur ds. A. Verschuure; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 uur ds. J. Mijnders en 14.30 uur ds. M.H. Schot; Rotterdam-Zuidwijk 16.00 uur ds. C. van Ruitenburg; Scherpenisse 9.30 uur ds. C. Harinck en 14.30 uur ds. P.D. den Haan; Scherpenzeel 10.00 (H.D.) en 18.30 uur kand. J.B. Huisman; Sliedrecht 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. A.T. Huijser; Soest 15.30 uur ds. W.A. Zondag; Spijkenisse 10.00 en 15.00 uur stud. M. Blok; Sprang-Capelle 14.30 uur ds. E. Bakker; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur ds. G. Hoogerland; Terneuzen

18.30 uur ds. G.J. Baan; Terwolde - De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. M. Joosse; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. P. Mulder; Uddel 10.00 uur ds. G. Mouw; Utrecht 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 15.00 uur stud. H.E.P. Fortuyn; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. E. Bakker; Vlaardingen 10.00 en 16.30 uur ds. H. Brons; Vlissingen 9.30 en 16.00 uur ds. G.J. Baan; Waarde 18.00 uur ds. D.W. Tuinier; Wageningen 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. H. van der Heiden; Werkendam 10.00 en 18.00 uur stud. H.E.P. Fortuyn; Westkapelle 9.30 en 18.30 uur kand. J. de Kok; Wierden 15.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Woerden 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. W.A. Zondag; Wolphaartsdijk 14.00 uur ds. A.J. de Waard; Zwijndrecht 9.30 (H.A.) en 16.30 uur ds. J.W. Verweij; Zwolle 15.00 uur ds. G. van Manen.

DINSDAG 19 DECEMBER 2017

Poortvliet 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer.

WOENSDAG 20 DECEMBER 2017

Aalburg 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; De Valk-Wekerom 19.30 uur ds. B.J. van Boven; Elspeet 19.30 uur ds. G. van Manen; Hilversum 19.45 uur ds. C. Sonneveld; Meeuwen 19.30 uur ds. W. Silfhout; Mijdrecht 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Nieuw-Beijerland 19.30 uur ds. J.W. Verweij; Ooltgensplaat 19.30 uur ds. G. Pater; Westzaan 19.30 uur ds. A. Schot.

DONDERDAG 21 DECEMBER 2017

Den Helder 19.30 uur ds. A. Schot; Gravenpolder 13.45 uur (huw.bev.) ds. C.J. Meeuse; Ouddorp 19.30 uur ds. D. de Wit.

VRIJDAG 22 DECEMBER 2017

Klaaswaal 14.30 uur (huw.bev.) ds. G.J. van Aalst; Krimpen a/d IJssel 14.30 uur (huw.bev.) ds. C. van Ruitenburg.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 17 DECEMBER 2017

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alkmaar) 16.30 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 12.00 uur (Bijbeluur) evang. S. de Visser en 16.00 uur leesdienst; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

Advertenties

De HEERE is mijn Herder, mij zal niets ontbreken.
Psalm 23:1b

Deputaatschap Evangelisatie van de Gereformeerde Gemeenten heeft met ontroering kennisgenomen van het overlijden van de heer

L. Versteeg

in de periode 1987 – 2002 diende hij vanuit het Deputaatschap als evangelist. Negen jaar de evangelisatiepost Alkmaar, tussentijds zes jaar de post Tilburg.

De God aller genade vertrooste zijn vrouw en verdere familie in dit voor hen zo smartelijk verlies. De Heere heilige deze ernstige roepstem aan veler hart.

Namens de deputaten, ds. M. Joesse, voorzitter
A.G. Bregman, secretaris

Namens de evangelisten
en verdere medewerkers, G. Geijtenbeek, algemeen secretaris

Woerden, 6 december 2017

Hij leidt mij in het spoor der gerechtigheid om Zijns Naams wil.
Psalm 23:3b

Met ontroering hebben wij kennisgenomen van het overlijden van oud-evangelist

L. Versteeg

van 1987 – 1993 en van 1999 – 2002 was hij verbonden aan de post Alkmaar, tussentijds diende hij de post Tilburg.

De Heere ontferme zich over zijn vrouw en verdere familie in dit grote gemis en stelle deze roepstem voor velen tot een zegen.

Namens de vrijwilligers en bezoekers van
de posten Alkmaar en Tilburg, Ev. G. Baan
Ev. H.J. van den Boogaart

6 december 2017

Tegels... als geen ander

*Vloertegels en wandtegels
Heer dan duizend soorten
Vakkundig advies en gelegd
Vloerverwarming
Altijd scherpe prijzen*

KROON
VLOEREN IN STEEN

Ook bij Kroon
TEGELOUTLET
veel keuze, vanaf
€ 3,95 / m²

Energieweg 8c, Meerkerk | tel. 0183-354225 | www.kroonvloereninsteen.nl

**ROEMEENSE PANFLUITEN,
BLOKFLUITEN, MUZIEKSTAN-
DAARDS EN NOG VEEL MEER!**

R. Mulder - Staphorst
06-12610628 of 0522-474256

www.muldermuziekinstrumenten.nl

Begrafenisonderneming STAM

Molenstraat 153, 2961 AK Kinderdijk
Tel. 078 6919005 - **Geen crematies** -

**CUBA KREUNT !! Daarom houdt de
SEZ een Najaarsactie** voor leniging van
geestelijke nood (te weinig
Bijbels lesmateriaal) en materiële nood
(door orkaan verwoeste huizen en
vernield oogsten). Alle bedragen,
groot en klein, welkom op rek.
NL 65 RABO 0301 9573 63
van Spaanse Evangelische Zending.
Info: www.sez.st

CD ZOJUIST VERSCHENEN!!!!
Massale Kerststemming (1300 aanw.)
Ger. Gem. Opheusden (2-dec. j.l.)
m.m.v. Betuwse Bovenstemgroep
Organist: Pieter Heykoop
Koop 'm nu: www.pieterheykoop.nl

BOEKEN EN MUZIEK
VAN DER BOOM
Voorstraat 41 - 3245 BG Sommelsdijk
Tel. (0187) 482614 - Fax (0187) 484520
www.boekhandelvanderboom.nl

Oudejaars-Samenzangavond
RHENEN - CUNERAKERK
D.V. zaterdag 30 december
19.30 uur / Toegang vrij !
Organist: Pieter Heykoop
Leiding: ds. W. Mouw
(kerk verwarmd!)

STICHTING VRIENDEN VAN
de Matthew Henry

**"Verstaat gij ook
hetgeen gij leest?"**

U kent de Matthew Henry
als eenvoudig en pasto-
raal getoonzet. Help mee
de rijke inhoud van deze
Bijbelverklaring ook voor
de miljoenen christenen in
Indonesië toegankelijk te
maken, in hun eigen taal.

Steun het vertaalproject met uw gift!
IBAN NL68 RABO 0143 0706 30 ANBI

info@vriendenvandemathewhenry.nl
www.vriendenvandemathewhenry.nl

6-DAAGSE Vliegreis ISRAËL

VERTREK GARANTIE

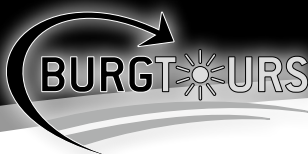
MA. 30 APRIL T/M ZA. 5 MEI
met deze reis gaat mee
Ds. A.P. Baaijens

Een mooie reis o.a. zeer geschikt voor deelnemers die nog nooit in Israël zijn geweest. Het brengt ons rond het meer van Galilea, de Dode Zee en Jeruzalem. En voor degenen die al meer in Israël zijn geweest, elke keer blijft dit land boeien.

Wat staat er o.a. op het programma:

Nazareth Village – Galilea - Dode Zee
Massada – En Gedi – Qumran - Olijfberg
Gethsemane – Oude Stad - Yad Vashem
Menora Knesset – Klagmuur

Voor alle reizen geldt: Deo Valente

Margrietstraat 30, 4401 EZ Yerseke | Tel. 0113-573681
Mob. 06-22296733 | info@burgtours.nl | www.burgtours.nl

LEVERBAAR

Octavius Winslow
Morgengedachten deel 1
van € 24,95 nu voor € 19,95
Avondgedachten deel 2
van € 29,95 nu voor € 24,95

SAMEN VAN € 54,90 NU VOOR € 44,90
Uw voordeel = € 10,00
Geldig tot 31-12-2017 (franco)

WB Boekhandel Uitgeverij
van Wijngaarden

Vlietersveldlerlaan 15, 3771 XE Barneveld
Tel. 0342-417335 / 06-2230 6378

Luxe fotokaarten

voor elke gelegenheid
Scherpe prijs voor uw eigen vereniging
en/of goede doel.
www.scheurfotokaarten.nl

Huis te koop Aagtekerke

Reigersberg 13
Goed onderhouden 2 -1 kap woning
5 slaapkamers. Tuin op het zuiden
0118-750215/njminderhoud@kliksafe.nl
Kijk op www.huislijn.nl

Hollands grootste in
klassieke stijlmeubelen!

BÉVÉ MEUBEL

Antwerpseweg 9, Gouda
www.beve-meubel.nl

Op vakantie naar Canada? Kijk op
www.CanadianHolidayRentals.ca
voor accommodaties en autoverhuur.

Ben jij
Verzorgende-IG?

Solliciteer dan via
werkenbij.cedrah.nl

Het Nieuwe Testament voor Israël
Revisie van de Delitzschvertaling van het Nieuwe Testament
in het Hebreeuws

GEEF HET WOORD TERUG

Er is in Israël behoefte aan een betrouwbare en verstaanbare vertaling van het Nieuwe Testament.

De moderne vertaling van het Nieuwe Testament uit de jaren zestig van de twintigste eeuw is gebaseerd op de minder betrouwbare Kritische Tekst en bevat daarom veel onvolkomenheden. Daarnaast is er de zogenaamde Delitzschvertaling die wel grotendeels gebaseerd is op de betrouwbare Textus Receptus, maar ook onjuistheden bevat en waarin soms woorden gebruikt worden die aanleiding geven tot ongewenste misverstanden. Deze monumentale vertaling is voor de mensen in Israël bovendien moeilijk verstaanbaar omdat deze kort voor het ontstaan van het moderne Hebreeuws (Ivriet) tot stand is geko-

men. Het is urgent dat de Delitzschvertaling bewerkt wordt zodat deze goed gebruikt en verstaan kan worden door Israël's anno 2017.

De Trinitarian Bible Society (TBS) werkt hieraan maar is niet meer in staat het project financieel te dragen. Daarom hebben de Gereformeerde Bijbelstichting (GBS), het Deputaatschap voor Israël (Dvl) en het Steunfonds Israël Isaac da Costa (IdC) de handen ineen geslagen om dit belangrijke project financieel te ondersteunen.

Zo kunnen we Gods Woord teruggeven aan het volk waardoor wij het middelijkerwijs ontvangen hebben.

Uw steun is daarbij onmisbaar.

DEPUTAATSCHAP VOOR ISRAËL
LETSGANG VAN DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Een gezamenlijk project van:

ISAAC DA COSTA
STEUNFONDS ISRAËL

gereformeerde
BIJBELSTICHTING

Giften zijn van harte welkom!
NL70 RABO 0321 7073 46
GBS Leerdam – Delitzschproject

Meer informatie kunt u vinden op:
www.nieuwetestament.inhethebreuws.nl

ANDANTE
-orgelcentrum-

Uw dealer van
**Johannus Monarke
Content Domus
Viscount
Mixtuur**
(Hauptwerk orgels)

* Ruim assortiment bladmuziek (ook klavars)
* Verkoop en verhuur, ook voor zaal en kerk
* Collectie kleine blaasinstrumenten

Industrielaan 26 • Veenendaal • tel 0318 - 50 50 63
www.andanteorgels.nl

Waarom Paul Roescher?
Wij geven u twaalf redenen! **3**

Lager in prijs dan waar ook!

Badkamer Belle Vista Badkamer compleet zoals opgesteld.

Kraakprijs! 1545,-

PAUL ROESCHER
KEUKEN • BAD • VLOER • HAARD

Totaal 17500 m2 in Rijssen en Apeldoorn
Tel. 0548 530 350 www.paulroescher.nl

In verwachting?
Een fijne kraamtijd, mogen wij daarvoor zorgen?

Onze kraamverzorgenden zijn hartelijk betrokken, we

- leren de moeder alles over de verzorging van de baby
- zijn alert op medische complicaties bij moeder en baby
- coachen het gezin en delen onze inzichten
- werken vanuit een reformatorische levensovertuiging

Schrijf je nu bij ons in!

Meer weten?
Bel 0342 - 42 23 24
of kijk op onze website:
www.rstzorg.nl/kraamzorg

RST
Zorgverleners

Project 2017-11
Steun een evangelist!
€100 per maand

Project 2017-09
Geef *Lisur's* een eigen **Bijbel!**
€3,50 per stuk

De Lisukerk groeit! Sinds de jaren '90 zijn er in het gebied waar Bonisa helpt, 70 kerkjes bij gekomen. Evangelisten trekken er dagelijks op uit. Er is een tekort aan Lisubijbels. Graag willen we met uw hulp de evangelisten blijven ondersteunen en meer Bijbels drukken.

Uw gift online via onze website
www.bonisa.nl of op rekening:
NL29 RABO 0336 5546 13

Bonisa
ZENDING

Doorgeven van het Woord!

Te huur ruime vakantiewoning voor 2 pers. in het buitengebied van Rijssen.
www.weidehoeverijssen.nl
Tel. 06 - 82 71 31 22

kina
begrafenisverzorging

D.W. Schipper
010-458 31 12
Capelle a/d IJssel

J. Kooijman
0182-58 39 32
Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

ORGELBOUW ADVIES COMMISSIE

een betrouwbare partner!

- NIEUWBOUW
- RESTAURATIE
- OVERPLAATSING
- ONDERHOUD

ook voor akoestische vraagstukken

Voor meer informatie:
Dhr. H. den Hollander
T (010) 435 44 35
E h.den.hollander@kliksafe.nl

VOGG

VERENIGING ORGANISTEN GEREFORMEERDE GEMEENTEN

BESCHERM JOODSE KINDEREN TEGEN TERREUR!

De christelijke stichting "Vrienden van het Cheider"

- Zorgt voor beveiliging van de joods-orthodoxe school "het Cheider" in Amsterdam
- Keert zich tegen antisemitisme en terreur
- Helpt joodse kinderen

Stichting **Vrienden van het Cheider**

Maak uw gift over op IBAN: NL22 INGB 0000 419925
of NL08INGB065301463 t.n.v. Vrienden van het Cheider
www.cheidervrienden.nl

Voor iedere dag...

11e
jaargang

Bij het geopende Woord

Bij het geopende Woord is een bijbels dagboek geschreven door diverse predikanten uit de Gereformeerde Gemeenten. Alle sribenten behandelen per maand een afgerond onderwerp zoals: Jozua, wonderen van de Heere Jezus, Job, de Namen van de Middelaar, Petrus, enzovoort. Achterin het dagboek zijn bijdragen opgenomen voor de feestdagen. De stukjes zijn kort en er is een duidelijk lettertype gebruikt.
Een dagboek voor het hele gezin!
Geb. 378 blz.

Aan dit dagboek werkten mee:
ds. P. Blok, ds. K. Boeder, ds. B. Labee,
ds. G.M. de Leeuw, ds. F. Mulder, ds. J. Schipper,
ds. A. Schreuder, ds. W. Silfhout, ds. J.W. Verweij en
ds. D. de Wit.
Ook zijn bijdragen opgenomen van wijlen
ds. Chr. van der Poel en wijlen ds. W.C. Lamain.

13,95

bezoek onze webwinkel
www.gebrkoster.nl

verfrijgbaar bij de boekhandel

K01765

Ben jij
Verpleegkundige?

Solliciteer dan via
werkenbij.cedrah.nl

Welkom op onze site!
Ruim 40.000 boeken op:
www.derooboeken.nl

WerkmetTalent.nl VACATURE PLAATSEN? VOORHEEN:
EELCO@WERKMETALENT.NL 06-3633 4536 Rejojobs

• MEDEWERKER MARKETING / ROYAL JONGBLOED / HEERENVEEN
• VERKOOPADVISEUR / CAPAS BEDSYSTEMEN / RHENEN
• COÖRDINATOR COMM. & FONDSWERVING / NET FOUNDATION / APELDOORN
• ICT ENGINEER / STH / NIJKERK

PARTNERS: RMU, SIRIJON, CEDRAH, FLYING EAGLE EN DRIESTAR EDUCATIEF

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING
P.H. VAN DER LEER
Veenendaal Rhenen

Voor een persoonlijke en betrokken begeleiding
bij het verzorgen van alleen begrafenissen

P.H. van der Leer

T 0318 - 526641 E info@phvanderleer.nl
M 06 - 46376232 W www.phvanderleer.nl

NATUUR- EN LANDSCHAPSCAMPING

"DE VERBORGENE HOEK"

Kom kamperen op Camping De Verborgene Hoek
FRIESLAND of huur CHALET of compleet ingerichte
LODGETENT (6-8 of 8-10 pers.) bij de FRIESE MEREN.
www.deverborgenehoek.nl 0514-602065

Het bestuur van de Vereniging tot het verstrekken van
Onderwijs op Gereformeerde Grondslag te Terneuzen zoekt
een koersvaste en richtinggevende

SCHOOLDIRECTEUR (fulltime)

Wij zijn op zoek naar een zichtbare leider die:

- van harte achter de beginselen van onze school staat;
- de identiteit van de school in leer en leven wil uitdragen;
- open, enthousiast en gedreven is met passie voor onderwijs;
- betrokken is op het kind;
- goede communicatieve vaardigheden heeft;
- verbindend en coachend aanstuurt;
- ervaring heeft in de lespraktijk.

Van harte
welkom
voor een
kennismakings-
bezoek!

Een assessment maakt deel uit van de selectieprocedure.

Voor inlichtingen over bovengenoemde functie en voor het opvragen van het profiel van schooldirecteur kunt u contact opnemen met de heer B.W. de Leeuw via telefoonnummer: 06-11646925.

U kunt uw sollicitatie tot D.V. zaterdag 6 januari 2018 richten aan de secretaris van het bestuur: de heer A.I. Verhelst, Leeuwenlaan 10, 4532 AD Terneuzen, e-mailadres: tonnyverhelst@outlook.com.

De Ds. D.L. Aangeenbrugschool heeft Gods Woord en de Drie Formulieren van Enigheid als grondslag. Het bestuur heeft een brede kerkelijke achtergrond in de (Oud) Gereformeerde Gemeente (in Nederland).

De regionale basisschool telt 200 leerlingen en heeft ruim 20 personeelsleden in dienst.

Kwaliteit van onderwijs en leerlingenzorg staat bij ons hoog in het vaandel.

De school is medio 2018 voor bovenschools management aangesloten bij het Coöperatief Verband van Chr. Scholen op Ger. Grondslag regio ZWN.

De school is bestuurlijk aangesloten bij de VBSO en Berséba regio Zeeland.

Reformatiorische Psychologenpraktijk Nederland

Reformatiorische Psychologenpraktijk Nederland biedt identiteit bewuste behandeling en begeleiding en psychologisch onderzoek aan volwassenen, jongeren en kinderen met psychosociale en psychologische vragen en problemen.

Ohmweg 1g, 2952 BD Alblasterdam
078 - 69 32 808 of info@rpnederland.nl
Bezoek onze website voor meer informatie, de tarieven en aanmelding.
www.rpnederland.nl

Identiteitsbewust • Persoonlijk • Vertrouwelijk • Doelgericht

HARKES
Begraffenissen

Voorofscheweg 15a
2771 MA Boskoop
harkesbegraffenissen.nl
0172 - 21 21 22

**WIJ VERZORGEN ALLEEN
BEGRAFFENISSEN**

Gezocht 2 kamers in Alblasterdam,
febr. t/m juli 2018. Tel. 06-14532206 /
petra.van.dalfsen@live.nl

VAN STAVEREN
begraffenisverzorging

Met aandacht, zorg en respect

Dag en nacht bereikbaar (0172) 23 33 38

Wij verzorgen alleen begrafenis
Vraag geheel vrijblijvend het boekje "Mijn Laatste Wens".
www.vanstaverenbegraffenisverzorging.nl

Mediation of bemiddeling nodig?

Bel 030 - 760 10 00 of mail
mr.pjdenboef@jdb-advocaten.nl

Janssens ■ Den Boef
advocaten

SELECTIE HERENKOSTUUMS,
COLBERTS EN WINTERJASSEN
HALVE PRIJS
KLEIN KLEDING
SLIEDRECHT - ZIERIKZEE

✓ **Ambtskleding**
✓ **HERENKLEDING**
✓ **Trouwkostuums**

Geerts
herenkleding

Dorpsstraat 229
3925 KC Scherpenzeel
033 277 88 99
www.geertsherenkleding.nl

Nebo Zwijndrecht

Keukenassistent
Uren in overleg

Heb jij verstand van catering en ervaring als restaurantmedewerker of (assistent) kok? Begrijp jij waarom de maaltijd een hoogtepunt van de dag is voor onze bewoners? Dan is dit de baan voor jou!

Als restauratief medewerker ga je aan de slag in de keuken van Nebo en verricht je werkzaamheden voor het restaurant en de keuken. Je bent vriendelijk en hulpvaardig, kunt goed met de computer overweg en bent in staat om collega's mee te nemen in de werkzaamheden.

Cedrah
Wonen · Zorg · Diensten

Meer info? Kijk snel op werkenbij.cedrah.nl voor de volledige functieomschrijving en solliciteer direct online!

Colofon

de Saambinder *Bewuste keuze*

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. G.J. van Aalst

Redactoren: ds. B. Labee, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J.J. Verhage

Bijdragen van medewerkers

ds. G.J. van Aalst
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
T 0186-576990
E givanaalst@kliksafe.nl

Boeken ter recensie en vragen voor rubriek "Vraag en antwoord"

ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-51 35 97
E b.labee@kliksafe.nl

Meditaties

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 06-5773987
E jvthul@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten

J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk
T 0180-420865, F 0180-423583
E jj.verhage@kliksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten: uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk

Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan

Verloop drukkerij
postbus 33, 2950 AA Alblasterdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,30 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementenprijzen (bij vooruitbetaling):

voor Nederland: € 14,00 per halfjaar (te betalen per 1 april en 1 oktober) voor het buitenland*: € 150,00 per jaar *afwijkend tarief voor:
Canada: \$ 165, USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika

Mr. A.M. Berman
3340 Culp Rd. Unit 11
Vineland Stn. ON LOR 2E0
T 905 562 1331
E amberman47@gmail.com

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten en advertenties zonder overleg aan te passen, in te korten of zonder opgave van reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Ds. Labee over:

Godsgemis en Christusgemis

Kunnen we wel over een Godsgemis spreken in het beginnende leven van genade, want je moet dan toch eerst weten wie Hij is? Hoe is de verhouding van een Godsgemis tot een Christusgemis?

Godskennis baart Godsgemis

De eerste vraag lag al een poosje op de stapel, de tweede kwam heel recent binnen maar sluit er precies op aan. Allereerst over een Godsgemis. Toen de mens moedwillig van God afviel, was hij God kwijt. Zijn vriendelijk aangezicht en de blijken van Zijn gunst waren er niet meer. Het is ook weleens omgekeerd uitgedrukt: Gods gemis! God was immers Zijn scep-sel kwijt, geschapen naar Zijn beeld en gelijkenis? Dat God de mens 'terug heeft gekregen' is Zijn Goddelijk werk, naar Zijn verkiezend welbehagen. Daarin wordt Zijn eeuwige liefde verklaard en worden al Zijn deugden opgeluisterd. God de Vader heeft Zijn Zoon gesteld als de tweede Adam. Christus heeft aan Zijn Vader de mens weer teruggegeven. In de plaats van Zijn volk heeft Hij de vloek weggedragen en het leven in Gods gunst en gemeenschap verworven. Maar wie zal gaan zoeken naar die verzoende betrekking met een onbekende God? Lezer(es), bent u erachter gekomen dat wij ons van nature nooit om God bekommeren? Dat wij er geen moment wakker van liggen dat onze gedachten, woorden en werken niet zijn tot eer van onze Schepper?

Maar het geheim is dit: God Zelf wil Zijn Woord - door Zijn Geest toegepast - gebruiken om droefheid naar God te verwekken. Onweerstaanbaar werkt de Heilige Geest in een zondaarsziel. Dan wordt het

verduisterde verstand verlicht en krijgen we te doen met een heilig en rechtvaardig God, Die de zonden moet straffen. Dan gaan we de breuk inleven tussen God en onze ziel. Godskennis en zelfkennis gaan dan hand in hand. Calvijn wist niet te zeggen wat er eerst is. Wel dit: als zó de Heere gaat werken in ons hart, baart Godskennis een Godsgemis! Dat is het smartelijke gemis van Zijn gemeenschap en het heimwee om met God verzoend te worden. Nooit is dat los te maken van het buigen onder God omdat we 'naar het rechtvaardig oordeel Gods tijdelijke en eeuwige straf verdiend hebben'.

Godsgemis baart Christusgemis

Als er nu geen koorden waren van Goddelijke liefde, geen hoogste Profeet en Leraar en geen Geest der genade en der gebeden, we zouden altijd blijven tobben om zelf de breuk tussen God en onze ziel te helen. Maar de levende God zoekt - als het Hem behaagt - die tobrende zielen op in hun nood en dood. Hij geeft oren om het Evangelie van vrije genade te horen. Ook ogen, om niet alleen te zien op het doodsbestaan van binnen, maar op de weg der behoudenis. De vraag (zondag 5, vraag 12) wordt levend naar een middel, naar een Middelaar, naar Eén die de breuk tussen God en onze ziel kan helen. Dan baart het Godsgemis (als het uit God en door God gewerkt is) een Christusgemis. Als de weg van beneden naar Boven dood loopt! Als de zaligheid zo ver weg is van de ziel als de sterren van de hemel... Dan gaat een verloren zondaar in zichzelf uitzien naar het scheuren van de hemel, van Boven naar beneden. Dan komt er de hunkering naar die Zaligmaker, Die zo heerlijk in de heilige Schrift wordt getekend. Onder de prediking van deze Immanuël gaat een schuldig zondaar hongeren en dorsten naar Zijn openbaring aan het hart. Buiten de geloofsvereniging met Immanuël is toch geen leven? Armen en ellendigen die voor het eerst, maar ook bij de voortgang, weggehaald worden bij de gebroken bakken, gaan dorsten naar de Fontein des levens. Om het levende water te mogen scheppen, om niet. Zo onderwijst en oefent Gods Geest. Zo mogen ook doodarmen in zichzelf gaan leren waar de vrede met God ligt: in de verzoende betrekking met God om Christus' wil', door de Heilige Geest.

VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie.

Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder.

Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.

